

บทคัดย่อ

การบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนในการพัฒนาสังคมคุณภาพชีวิตของคนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปัจจุบัน โดยเฉพาะการหาแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสังคมในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ ขณะเดียวกันด้านทรัพยากรทางการศึกษาที่มีอยู่จำนวนมาก แต่กระจุกกระจายอยู่ตามท้องที่ต่างๆ ตามสังกัดทั้งของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันทางศาสนาโดยไม่มีการนำมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ยังคงขาดการบูรณาการและการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างมีเอกภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัยจึงได้ทบทวนบทบาทการจัดการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของเขตพื้นที่การศึกษาในการแก้ปัญหา ตลอดจนศึกษาปัจจัยการพัฒนาการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ การสนับสนุนของชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตาม การจัดการศึกษาของชาติ

ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการบริหารโครงสร้างระดับเขตพื้นที่การศึกษา ปัจจุบันการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้โครงสร้างของการกระจายอำนาจการบริหารเขตศึกษามีการจัดการศึกษาตามระเบียบบริหารราชการส่วนการศึกษาอย่างบูรณาการ ประสานเชื่อมโยงกันโดยใช้การบริหารงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นศูนย์กลาง ในจังหวัดชายแดนภาคใต้สามจังหวัดจะมีเขตพื้นที่ศึกษากระจาย 3 เขตพื้นที่ให้ครอบคลุมกับการบริหารและการขยายโอกาสทางการศึกษาของเยาวชน ปัญหาสำคัญของการบริหารโครงสร้างระดับเขตพื้นที่การศึกษาคือ ความพร้อมด้านการบริหารเขตพื้นที่การศึกษาในเขตการศึกษาในเขตพื้นที่ที่ห่างไกลโดยเฉพาะในเขตพื้นที่การศึกษา 3 ปัญหาด้านการนิเทศติดตามในโรงเรียนเอกชน. เพื่อประเมินนิเทศตามหลักสูตรปัญหาด้านการขาดบูรณาการระหว่างเขตพื้นที่ ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้พยายามปรับปรุงโดยการสร้างศูนย์เครือข่ายในการสร้างความร่วมมือในการจัดการศึกษานิเทศก์ ติดตามผลในพื้นที่ห่างไกล แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างพิเศษในการประสานงานระหว่างเขตการศึกษาและการกำกับติดตามของกระทรวงการส่งเสริมความเข้มแข็งในการดูแลโรงเรียนเอกชนซึ่งเป็นโรงเรียนส่วนใหญ่ในพื้นที่ การพัฒนาระบบข้อมูลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่นการสร้างศูนย์ข้อมูลการศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ การติดตามนิเทศและรายงานการจัดการศึกษาอย่างรอบด้าน การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ในการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนการใช้ชุมชนท้องถิ่นเป็นฐานของการพัฒนาความรู้และการมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา

Abstract

The educational administration for educational potential development in southern border provinces was important and exigent problem to enhance a better quality of life of local people, especially to find a suitable education reform for the people in these areas. However, a large number of resources all over the place such as government agencies, private sectors, local administrative organizations and religious institutes were not fully capitalized and also needed integration as well as united mutual use.

This research aimed to review the role of education promotion and development of educational service areas to solve the problem and examine factors of educational progress in the southern border provinces as well as support from communities to improve the quality of students and the educational administration following national education guidelines.

The results found that the current educational administration in the southern border provinces under administrative decentralization structure of the educational service areas regarding integrated educational and administrative principles was associated with the management of the educational service areas as a center. There were 3 educational service areas in those provinces to cover operation and extend educational opportunity of local youths. A significant problem of the administration in the educational service areas was readiness of the educational administration in remote areas, especially the educational service area 3. In addition, the problems were follow-up stage and lack of integration between the educational areas. There were several resolutions to solve these problems including; network center building to create cooperation with supervisors to follow-up in the distant areas, special